

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๘

สงวนธรรม

วัดป่าทำหฺรุ ๆ หฺร่า ๆ ดูไม้ไต้ณะ มั้นไม้ไต้เข้ากั้บเกณท์กั้บแบบพระพุทฺธเจ้านั้นซี
ที่ว้่าดูไม้ไต้ณะ ค็ือดูใส่แบบแผนต้ารั้บต้ารันนั้เอง อะไรจะหฺรุหฺร่ายั้งกว่าวัดทุ่กวันนี กุฎิถึ้ชั้น
อะไรหฺรุหฺร่าขาวบ้านสู้ไม้ไต้เลยเวลานี แต่หัวใจเป็้นนรกออยู่ไนนั้ไม้ไต้สนใจ ทำกั้ทำอย่าง
นั้้นแหละ โบสถ์นั้สร้างสวดสวญดงามเข้าไปข้างในเสื่ออยู่ไนนั้ ๑๐ ตัวกั้มองไม้ไต้เห็นเพระมั้น
รก เสื่อเข้าไปแอบช่อนนอนอยู่ไนนั้ ๑๐ ตัวกั้ไม่ไต้เห็น ไม้ไต้ทำความสะอาดนะหฺรุหฺร่าข้าง
นอกเฉย ๆ เป็ดประดูเข้าไปดูข้างในซีดูได้โหมลัะ พระพุทฺธเจ้าท่านเป็ดข้างในออกโล่ง
หมดเลย วิชาเป็ดข้างในท่านสอนมาหมดแล้วนี้ณะ ไค้ไรจะไปเจลลียวลลาตยั้งกว่า
พระพุทฺธเจ้า

เต็ยวันนีวัดไหนดไม่ว่าในเมืองไทยนอกเมืองไทยหฺรุหฺร่าขาวบ้านสู้ไม้ไต้ แต่หัวใจนั้้นซี
ไม้มองดูเลย ฟั้งแต่ว่าไม้มองดูเลยจะเอาอะไรมาสวญมางาม ประดับตบแต่งดูแต่ภายนอก
หลอกตักันไปเหมือนโลกเขานั้้น ศาสนากลายเป็้นโลกเป็้นอย่างนั้้นแหละ ไค้ไรเห็น โห วัด
นั้้สวญนะงามนะ พระเณรเหมือนซีไม้ไต้เห็นว้่า

สมัยปัจจุบั้นนี้กั้พ่อแม่ครูจารย์มั้นอยู่กระต็อบทั้งนั้้นนะ กระต็อบเล็ก ๆ พระอยู่เป็้น
ร้านเป็้นกระต็อบ ท่านไม้ไต้ให้สร้าง ชอบแต่ภาวนาอย่างเต็ย นั้้นละแบบต้ารั้บต้าร่าเป็้นอย่าง
นั้้น ไปอยู่ไหนดกั้เหมือกัน มาอยู่หนองฝือนี้กั้กั้กันห้องศาลาอยู่ อยู่บ้านโคกกั้กันห้องศาลาอยู่
บ้านนามนก็อยู่กุฎิหลังหนึ่ง ค็ือเขาปลุกไว้แต่ก่อนนั้้นแหละท่านก็ไปอยู่หลังนั้้น มีแต่
กั้กันห้อง ๆ อยู่ ท่านไม้ไต้สนใจกั้กับที่อยู่ที่อยู่ท้อไค้ไรนั้ ว่าสวญงามไม้มองดูหฺรุหฺร่าไม้มอง
หฺรุหฺร่า ท่านไม้ไต้สนใจสิ่งเหล่านั้้นยั้งกว่าธรรม ท่านไปอยู่ไหนดเหมือกันหมด

กุฎิหนองฝือนี้พวกญาติโยมนะมาขอร้องปลุกกุฎิให้ท่าน ปลุกทำไม้มองดูนี้กั้ที่อยู่ดีแล้วนี้
นั้้นท่านต็อบ เขาไม้ไต้ไหวก็เลยไปหาครูบาอาจารย์มาขอร้องอื่กทีหนึ่ง เช่นท่านอาจารย์ฝั้น
บอกพวกญาติโยมมาขอปลุกกุฎิให้ท่านเพือเป็้นความสะดวง ท่านนั้ง ๆ เฉย ๆ จึงได้ปลุก
หลังนั้้นหลังที่มีอยู่ทุ่กวันนี ไม้ไต้ท่านให้ปลุกเองนะ พวกญาติโยมขอร้องท่านไม้ไต้สำเร็จก็ไป
เอาท่านอาจารย์ฝั้นมาขอร้องอื่ก ท่านก็เลยนั้ง จึงได้ปลุกขึ้นมา

ท่านอยู่ไหนดมีแต่กระต็อบทั้งนั้้น สั้บทราบหมดท่านไปอยู่ไหนด ๆ ท่านไม้ไต้
เก็ยข้องกั้กับการก่อการสร้างภายนอกนะ แต่เรือ่กภายในนี โอิโห เข้มงวดกวดชั้นเป็รียะ ๆ
กั้บหลักธรรมหลักวินัยไม้มีเคลื่อ่นคลาตเลย อย่างนั้้นซีลูกศิษย์ตถาคตต้องอย่างนั้้นซี เวลา
ถาม เป็้นยั้งไ้ ไปอยู่ไหนดนั้้นเป็้นยั้งไ้ เหมือนพระพุทฺธเจ้ารับสั่งถามพระสงฆ์ครั้งพุทฺธกาลนะ

เวลาพระเจ้าแผ่นดินพระพุทเจ้า เป็นยังงไปอยู่ที่นั่นภาวนาเป็นยังงไปอยู่ในป่านั้นเขานั้นถ้ำนั้นเป็นยังง ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องกฏอะไร หรุ ๆ หรา ๆ อะไร นี่พ่อแม่ครูจารย์มันก็แบบเดียวกัน มาท่านจะไม่ถามอย่างอื่นอย่างใดแหละ ท่านจะถามเรื่องภาวนาขั้นต้นเลยแหละ เป็นยังงไปอยู่ที่นั่นภาวนาดีไหม ท่านเข้มงวดกวดขันมากเรื่องภาวนาเอาเป็นเนื้อเป็นหนัง เป็นจิตเป็นใจจริง ๆ อะไรมายุ่งไม่ได้เรื่องภาวนา

สมัยนี้มีใครพูดถึงเรื่องภาวนาบ้างละ พูดถึงเรื่องอิฐเรื่องปูนเรื่องหินเรื่องทรายเรื่องเหล็กเรื่องหลาเรื่องเงินเรื่องทองไปอย่างนั้น ไม่ได้พูดถึงศีลถึงธรรมนี่นะ ทุกวันนี้พูดไปอย่างนั้น

นี่ศพท่านบุญจันทร์พระมาพูดเมื่อเข้านี้กำหนดวันที่ ๘ เดือนหน้า ที่แรกว่าจะเอาวันที่ ๒ ตรงกับวันคัดเลือกผู้แทนเขาจะยุ่งมากไปก็เลยเลื่อนไป นี่พอเหมาะสมไม่นานนักครูบาอาจารย์องค์ไหนตายดองเอาไว้ ๆ หาเงินเข้ากระเป่า โห ทุเรศจริง ๆ นะดองไว้นั้นละ กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา อยู่กันทั้งวันทั้งคืน ความสงบในวัดไม่มีเลย ครูบาอาจารย์องค์ใดตายก็เป็นตลาดเงินขึ้นมา ความสงบสงัดมีได้ที่ไหน สมเหตุสมผลใหม่กับศาสตราวุธไว้สอนไว้

แม้แต่พระสรีระของพระองค์เองที่พระอานนท์ทูลถาม เรื่องการเผาศพของท่าน มายุ่งอะไรอานนท์ ท่านขนาบเลยทันทีนะเป็นคำเด็ด ๆ ด้วย อานนท์มายุ่งทำไม เรื่องนี้เป็นเรื่องของฆราวาสญาติโยมเขาจะจัดจะทำ พระมีแต่เรื่องภาวนาสนใจในอรรถในธรรมเท่านั้น นั้นเห็นใหม่ขึ้นนี้เลย พระอานนท์ก็เป็นผู้ฉลาดนี้ อ้อ หากว่ามีความจำเป็นพวกญาติโยมเขามาถามจะได้บอกเขาถูกต้อง จะให้ทำยังง ๆ พระสรีระศพของพระองค์เวลาพระองค์ปรินิพพานแล้ว จากนั้นท่านก็ทรงชี้แจงให้ทราบ ให้พันด้วยผ้าขาว ๕๐๐ ชั้น ท่านบอกไว้อย่างชัดเจน พระพุทเจ้ารับสั่งเองนะ เช่นเดียวกับพระเจ้าจักรพรรดิ คือพระเจ้าจักรพรรดิก็ทำทำนองเดียวกัน ศพของเราตาคอนั้นทำเหมือนศพของพระเจ้าจักรพรรดิ ท่านรู้หมดศพพระเจ้าจักรพรรดิทำยังง ๆ ให้ทำแบบเดียวกัน

ก่อนจะปรินิพพานจากวันปลงพระชนม์ไปถึงเดือนหกเพ็ญ พระสงฆ์ด้วยกันใหญ่พอปลงพระชนม์ว่าจะปรินิพพานเดือนหกเพ็ญเท่านั้น ยุ่งกันเกะกันเป็นฝูง ๆ ว่างั้นเลย อย่าว่าเป็นคณะ ๆ เลยเป็นฝูง ๆ คือจิตใจมันยุ่งแต่ภายนอก มี พระตีสสะ องค์เดียวไม่ยุ่งกับใครเข้าอยู่ในป่าตลอด ๆ ทั้งวันทั้งคืน ๆ แล้วพระบำเหนื้หาว่า พระตีสสะ ไม่มีความจงรักภักดีต่อพระพุทเจ้า พระพุทเจ้าจะปรินิพพานทั้งองค์พระตีสสะไม่เห็นมาปรึกษาปรารภอะไรเลย อยู่แต่ในป่า ๆ เข้าฟ้องพระพุทเจ้า ว่าพระตีสสะไม่มีความหวังดีในพระพุทเจ้า ไม่มีความเชื่อในพระพุทเจ้า หลีกไปอยู่แต่องค์เดียว ๆ

พระองค์เป็นผู้ทรงเหตุผลอยู่แล้ว รับสั่งพระติสสะมาในท่ามกลางสงฆ์ ไหนว่าไง พระติสสะ เวลานี้พวกบ้านี้ถ้าเป็นหลวงตาบ๊วจะพูดอย่างนั้น เวลานี้พวกบ้านั้นว่าเธอไม่มี ความจงรักภักดีต่อเราตถาคต ไปแอบอยู่แต่คนเดียว ๆ ทั้งวันทั้งคืนไม่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ มั่ว สุมกับหมู่เพื่อนเลย ว่าไงพระติสสะ รับสั่งถาม ข้าพระองค์มีความจงรักภักดีต่อพระองค์ สุดหัวใจ นั้นเวลาตอบ เท่าที่ข้าพระองค์ไม่ได้มาเกี่ยวข้องกับหมู่กับเพื่อนก็เพราะเห็นว่า เวลาของพระองค์นั้นกำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว จากนั้นถึงวันนั้นจะปรินิพพาน ความเป็นไปใน จิตของเราเป็นยังไงแล้วรับเร่งชวนชวายนจิตใจของเราให้ทันการณ จะควรบรรลุธรรมก็ให้ได้ บรรลุนะขณะที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ ข้าพระองค์จึงต้องรีบเร่งชวนชวายทางด้าน จิตใจ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับใครเลยทั้งวันทั้งคืน เอ้อ ถูกต้องแล้วติสสะ สาธุ ๆ ถูกต้องแล้ว

จากนั้นก็ยกขึ้นเป็นภาษิต ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ผู้นั้นชื่อว่าบูชาเรา ตถาคต ธมฺมานุสุมมปฏิบัติ ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ผู้นั้นชื่อว่าบูชาตถาคต ท่านไม่เห็นยุ่งพระสรีระของพระองค์ก็ไม่ให้ยุ่ง ให้เป็นเรื่องญาติโยมเขา อย่างพระติสสะ ท่านทำอย่างนั้นพระองค์ก็ทรงสาธุการ นั้นละท่านสงวนธรรมมากขนาดนั้นละท่านจึงไม่ให้ มายุ่งกับสิ่งเหล่านี้ซึ่งเป็นวัตถุธรรมตา ๆ เหมือนวัตถุทั่ว ๆ ไป ส่วนธรรมไม่ได้ธรรมตา นี้ เป็นของเลิศเลอที่สุด พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาก็เพราะธรรมต่างหากไม่ใช่เพราะสรีระ เหล่านี้ ไม่ใช่เพราะเรื่องวัตถุเหล่านี้ นั้นละแบบแผนตำรับตำรามีมาย่างนั้นแล้วจะให้พูด ว่ายังไง ให้พูดตามกิเลสหรือไม่พูด ก็กิเลสเป็นข้าศึกกันอยู่แล้ว พูดตามธรรมก็พูดอย่าง นั้นแล้ว

วันนั้นพระก็ถามกำหนดเผาศพท่านอาจารย์บุญจันทร์นี้จะให้ทำยังไง ขอให้ครูบา อาจารย์เป็นผู้ชี้ขาด เราไม่ชี้เราบอกั้น เรื่องกิเลสมันมากต่อมากเรื่องธรรมมีน้อย เวลา จะเป็นไปตามประเพณีของกิเลสก็ให้เป็นไปเสียอย่าให้ผมเข้ามายุ่งเลย ถ้าผมเข้ามายุ่งแล้ว จะไม่เป็นไปตามกิเลสก็จะเป็นไปตามอะไร มันก็ต้องเป็นไปตามธรรมของพระพุทธเจ้าซี ตัดตรงเลย เพราะฉะนั้นอย่าให้ผมมายุ่ง เดี่ยวจะมาคิดยกโทษผมอย่างนั้นอย่างนี้แล้วจะ ไปตกรนรกกันทั้งหมด ถ้าผมมายุ่งจะเป็นผลเสียไม่ได้เป็นผลดีนะความถูกต้อง ๆ ที่เราทำ แต่ความคิดของกิเลสจะเป็นพินเป็นไฟขึ้นมาเผาหัวใจคนให้ตกรนรกทั้งเป็นตกรนรกทั้งตาย ด้วย เพราะฉะนั้นเราจึงไม่เกี่ยวข้องแล้วจะไม่เกิดผลอย่างนี้ขึ้นมา

มอกลับคืนให้พิจารณากันเองเถอะ อย่าให้ผมต้องมายุ่งด้วยเลย มีแต่ข้อแนะนำ หนึ่งว่าการเก็บตองไว้ดังที่เห็นนั้น ดังที่ผมก็เคยพูดอยู่แล้ว การเก็บตองไว้ไม่ใช่ปลาร้าปลา จ่อมอะไร ตองไว้ทำไม พิจารณาให้มากนะ ครูบาอาจารย์องค์ไหนตายก็ดูเอา อย่างทุก วันนี้ศพยังมีอยู่ให้เห็นอยู่ที่นี่ ยัวเยี้ย ๆ ทั้งวันทั้งคืนทั้งญาติทั้งโยม ทั้งไปกินทั้งไปเล่น ทุก ประเภทมีอยู่ในนั้นหมดเลย พระก็เหมือนกันมาจากทุกทิศทุกทางมาหาหิน มากุสลา ครู

บาอาจารย์ตายที่ตรงไหนพวกอีแร้งอีกาหลังไหลมา อวดคิดไม่ได้นะ ทุเรศจริง ๆ เรา ยกตัวอย่างมาให้พระฟัง อย่างนั้นละดูเอาเป็นผลดีหรือ

เพราะฉะนั้นท่านจึงไม่เอาไว้นาน ที่แรกว่าจะเผาวันที่ ๒ วันอาทิตย์ ก็พอดีตรงกับ วันคัดเลือกผู้แทนเสียดก็เลยเลื่อนไปวันที่ ๘ นิมนต์เราไปแสดงธรรมตอนบ่าย เราบอก แสดงธรรมนั้นผมไม่ได้เรื่องแหละ แล้วแต่ครูบาอาจารย์จะเห็นสมควรยังไร วันนี้ก็พระจาก วัดท่านบุญจันทร์มาพบเราสาย ๆ ตอนเราจะออกบิณฑบาต เราได้เวลาถึงจะออกมาจาก ทางจงกรม ขึ้นมานี้กราบพระเสร็จแล้วก็ไปบิณฑบาตเลย แต่ก่อนบิณฑบาตมานี้จะกราบ พระเสียดก่อน กราบพระเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงครองผ้าไปบิณฑบาต ที่นี้มาตอนบิณฑบาต ใกล้ ๆ นี้ชีมาสาย ๆ พอขึ้นมาคนยั่วเย้ย ๆ เลยกกราบพระไม่ได้ มากี่มีแต่ครองผ้าแล้วไป เลย จะมากกราบอวดโลกอะไร ก็เลยไม่กราบอวดโลกแหละ ครองผ้าแล้วก็ไปเลย อยู่ปรกติ เราปฏิบัติมาตั้งแต่สร้างวัดนะ เพิ่งมาเลิกเอาเมื่อบิณฑบาตใกล้ ๆ ตามเหตุการณ์ของมัน

ผู้มีธรรมในใจตายเมื่อไรท่านพร้อมเสมอ ท่านไม่เดือดร้อนนะ ถ้าไม่มีธรรมในใจนี้ แหมm เดือดร้อนมาก สมบัติเงินทองข้าวของกองเท่าภูเขาก็ตามมันเดือดร้อนอยู่ในใจ สิ่งเหล่านั้นเขาไม่มาเดือดร้อนกับเรา เขาไม่ได้เป็นเศรษฐกิจเขาไม่ได้เป็นความสุขความทุกข์ ในสมบัติเหล่านั้น คนต่างหาก ถ้าว่าเป็นเศรษฐกิจก็เศรษฐกิจคน ถ้ารอบคอบก็เป็นเศรษฐกิจได้ เศรษฐีเงินเศรษฐกิจธรรม ถ้าไม่รอบคอบก็จมได้คน อยู่นี้ต่างหาก เพราะฉะนั้นพระท่านจึง ไม่เห็นมีความจำเป็นกับอะไร ตายแล้วเผาเลย ไม่เผาไม่ฝังก็เอาเสื่อขาดพันแล้วโยนลงแหว เลยท่านไม่เห็นยุ่งอะไร ท่านไม่หวังเอาความได้ความเสียอะไรจากร่างกายซึ่งเป็นของเนา เพะ ๆ นี้ ท่านเอาจากจิตของท่านที่บำเพ็ญมาแล้วต่างหาก นั่นละเศรษฐกิจธรรมอยู่ตรงนั้น ไม่ได้มาอยู่กับสรีระ ทำอะไรก็ทำลงไปซี

สร้างให้พอในหัวใจ ให้มีหลักยึด เราวิตกวิจารณ์จริง ๆ นะไม่ใช่ธรรมดา ถอด ออกมาจากหัวใจจริง ๆ เราวิตกวิจารณ์ถึงเรื่องหัวใจของโลก แหม มันไม่มีจริง ๆ นะ เงิน ทองข้าวของท่วมหัวอยู่ก็ไม่มีมีความหมายอะไรเลย อันนี้มันดินของมันอยู่ขึ้น ดินหาหลักหา เกณฑ์หาที่ยึดที่เกาะ ไม่มีที่ยึดที่เกาะก็ไขว่คว้าวอยู่ขึ้น เป็นเต็มโลกนี้จะว่าไง ยิ่งชาวพุทธ เราเป็นอย่างเขาแล้วดูไม่ได้นะ คือไม่มีหลักยึดไม่มีหลักใจ ไม่มีความดี ไม่มีพุทธโอ ธัมโม สังโฆเป็นหลักยึด ใจหาความแน่นอนหาที่เกาะไม่ได้ก็เกาะพินเกาะไฟเผาเรื่อยดั้นเรื่อย เผา เรื่อยไปอย่างที่เราเห็นนี้แหละ เพราะฉะนั้นจึงสอนลงทางด้านจิตใจ อันนี้เหลวมากนะ เหลว มากจริง ๆ จนกลายเป็นเหลวมากไป ต่ำเอาจริง ๆ จิตใจคน มีแต่กิเลสครอบหัวใจ กิเลส เป็นไฟชิมันจะให้ความร่มเย็นมาจากไหน ไม่ให้แหละ

พูดเท่านั้นละ ต่อไปนี้จะให้พร